

НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ КОНСЕРВНОЇ ГАЛУЗІ

В.С. Іванченков, аспірант

*Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН
України, м. Одеса*

Розвиток підприємств консервної галузі на сучасному етапі розвитку потребує активізації інноваційної діяльності. Інновації у вигляді використання новітніх технологій та розробки нових видів продукції є запорукою зростання конкурентоспроможності галузі в цілому.

Інноваційна діяльність спрямована на використання та комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок та зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів та послуг [1].

Прийняття рішення щодо розширення інноваційної діяльності є дуже відповідальним та повинно бути обґрунтованим. В першу чергу необхідно оцінити власні можливості підприємства, його інноваційний потенціал. Інноваційний процес завжди пов'язаний із відповідним інвестиційними потребами. Очевидь, чим більше власний інноваційний потенціал, тим менше потреба у зовнішніх інвестиціях. Тому оцінка інноваційного потенціалу підприємства є необхідною для інноваційно-інвестиційного процесу.

Поняття інноваційний потенціал неодноразово визначались різними авторами. І. Ансофф визначає інноваційний потенціал як підсистему інноваційних ресурсів у всіх класичних підсистемах економічного потенціалу підприємства [2].

Е.В. Лапін говорить, що інноваційний потенціал підприємства представляє собою складну динамічну систему, яка складається із кадрового, виробничого, інноваційного та організаційно-управлінського потенціалу [3].

В.А. Верба та І.В. Новікова характеризують інноваційний потенціал, як сукупність взаємопов'язаних інноваційних ресурсів та чинників створення необхідних умов їх оптимального використання [4].

Л. Абалкін, Р. Фатхутдінова та інші говорять про інноваційний потенціал як про сукупну наявність ресурсів, які дозволяють підприємству займатися інноваційною діяльністю [5].

Таким чином, у будь-якому разі інноваційний потенціал підприємства характеризується сукупністю його інноваційних ресурсів.

Для оцінки можливостей підприємств консервної галузі займатися інноваційною діяльністю пропонуємо досліджувати їх інноваційні ресурси за такими напрямками:

1. Виробничі потужності підприємства (характеристика діючих потужностей, оцінка можливостей розширення асортименту та випуску нових видів продукції з використанням діючих потужностей, наявність виробничої площі, оцінка можливостей підприємства щодо будівництва нових корпусів тощо).

2. Наявність власної виробничої інфраструктури (оцінка виробничих можливостей власної котельні, енергетичного участка, транспортного цеха, механічних майстерен та ін..).

3. Характеристика сировинної бази підприємства (основні види сировини та матеріалів, екологічність сировини, джерела їх надходження, політика підприємства щодо роботи з посередниками).

4. Характеристика ринку збуту готової продукції (напрями та форми збуту).

5. Наявність системи контролю якості сировини та готової продукції.

6. Характеристика наукового потенціалу підприємства (власні дослідні лабораторії, зв'язок із галузевими науково-дослідними установами та профільними вищими навчальними закладами, зв'язок із міжнародними інвестиційними компаніями тощо).

7. Кадровий склад науково-технічних співробітників підприємства (освіта, досвід інноваційно-інвестиційної діяльності, креативність мислення, здатність працювати в команді на кінцевий результат).

8. Власні фінансові ресурси (аналіз складу, структури та ефективності використання оборотних коштів).

Слід визнати, що в сучасній науковій практиці вивчення інноваційно-інвестиційного механізму багато уваги приділяється аналізу та діагностиці фінансового стану підприємства. На наш погляд, приймаючи рішення щодо інвестування коштів в інноваційний процес, інвестор має орієнтуватись не стільки на фінансову спроможність об'єкта інновацій, скільки на відкритість власників підприємства до інновацій. Тому вважаємо при дослідженні інноваційного потенціалу обов'язково приділити увагу наступним напрямкам:

9. Інвестиційна політика підприємства (джерела залучення фінансових ресурсів, відкритість до залучення зовнішніх інвестицій, емісія цінних паперів, кредитна історія).

10. Інноваційна політика підприємства (відкритість власників до інновацій, характеристика інноваційної діяльності тощо).

Безумовно, аналіз інноваційних ресурсів здійснюється за допомогою відповідної системи показників, розробка яких має стати предметом подальших досліджень.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс] – Верховна Рада України. Закон. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

2. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.

3. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия / Е.В. Лапин. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2002. – 310 с.

4. Верба В.А. Методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємства / В.А.Верба, І.В.Новікова // Проблеми науки. – 2003. – №3. – С. 22-31.

5. Фатхутдінов Р.А. Глобальна конкурентоспособность: инструменты системного развития: Монография. – М.: «Стандарты и качество», 2009. – 464 с.